

ജൂമുഅം വുത്ത് സംഗ്രഹം 22.04.2022

സംസ്കാരം പഠിക്കുന്ന ഉദ്ദേശ്യിനിന് വലിപ്പത്തുൽ മസിഹ് അൽവാമിസ് (അയുദ്ധമുള്ളവർ)

വുക്കെവിലെ ഇസ്ലാമാബാറിലുള്ള ഒപ്പണിൽ ഭാവാരകിൽ നിന്തവച്ചിട്ടുത്.

മനുഷ്യൻ്റെ എല്ലാ ആത്മീയ സജ്ജവും തവർത്തിക്കുന്ന ആശാ.

اَشْهَدُ اَنْ لَا إِلَهَ اِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝ مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ ۝ اِيَّاكَ
نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِنُ ۝ اَنْدَنَا الصَّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ ۝ صَرَاطُ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرُ المُغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝

ഇപ്പോൾ നം റമാൻ മാസത്തിലും കടന്ന പോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്... അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ കുടുതൽ കുടുതൽ ഈ മാസത്തിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിൽ ഭാഗഭാക്കാനുന്നിനുവേണ്ടിയാണ് ഓരോ വിശാസിയും ഈ മാസത്തിൽ പരിശ്രമിക്കുന്നത്.

അല്ലാഹു നോവ് നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുള്ള കർപ്പന യുടെ ആരംഭത്തിൽ തന്ന നോവിന്റെ ലക്ഷ്യമായി പറയുന്നത്, നോവ് നിങ്ങൾക്ക് നിർബന്ധമാക്കിയത് നിങ്ങൾ തവ്വ സ്വാധൈത്തമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് എന്നാണ്. ആയതിനാൽ നോവിന്റെയും റമാനിന്റെയും അനുഗ്രഹങ്ങളിൽ നാം ഭാഗഭാക്കാനമെങ്കിൽ നാം നോവിനോഡാപ്പം തന്ന നമ്മുടെ തവ്വയുടെ നിലവാരവും ഉയർത്തുന്നവരാക്കേണ്ടതാണ്. എല്ലാ തിഞ്ചകളിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെടുന്നതിനുവേണ്ടി അല്ലാഹുവിന്റെ അഭ്യർത്ഥിൽ വരാൻ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്.

നബി(ص) പറയുന്നു: നോവ് പരിചയാകുന്നു. കേവലം പേരിനു മാത്രം നോവെടുക്കുന്നത് നമുക്ക് മതിയായതാണോ? സൗഹ്യരിയും ഇഫ്താരിയും മാത്രം കഴിച്ചാൽ മതിയോ? നമ്മൾ സൗഹ്യരിയും ഇഫ്താരിയും കഴിച്ചുകൊണ്ടു മാത്രം നമുക്ക് നോവിന്റെ പരിചയുടെ പിന്നിൽ വരാൻ കഴിയുമോ? ഇല്ല. മറിച്ച് അതിന്റെ നിർബന്ധ കാര്യങ്ങൾ കൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യമായി അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്, **عَلَّمَكُمْ تَقْوَىٰ** അങ്ങെന്ന നിങ്ങൾ തവ്വ സ്വാധൈത്തമാക്കുക എന്നുള്ളതാകുന്നു. ആയതിനാൽ, നം നമ്മുടെ നോവുകളെയും റമാനെയും അല്ലാഹുവിനും അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി കരസ്തമാക്കുന്നതിനും പ്രതിഫലമായി അല്ലാഹുവിനെ തന്ന ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നോവും റമാനും ആക്കണമെങ്കിൽ നമുക്ക് അല്ലാഹു ആഗ്രഹിക്കുന്ന അതിന്റെ നിലവാരത്തിലേക്ക് അതിനെ കൊണ്ടുവരേണ്ടിവരും.

നം നമ്മെ വിശാസികൾ എന്ന് പറയുന്ന മുസ്ലിം

കൾ എന്നും പറയുന്നു, തിരുനബി(ص)യുടെ ആജ്ഞ കൾ പ്രാവർത്തികമാക്കിക്കൊണ്ടു നബി(ص)യുടെ മേലുള്ള വിശാസത്തെ സമ്പൂർണ്ണമാക്കിക്കൊണ്ടു തിരുനബി(ص)യുടെ പ്രവചനമനുസരിച്ച് വരേണ്ടിയിരുന്ന മഹർജി മസിഹ്, ഹംറിൽ മിർസാ ഗുലാം അഹമ്മദ് വാദിയാണ്(അ) എൻ്റെ രൂപത്തിൽ വന്ന എന്നും, ഇനി ഇസ്ലാമിന്റെ പുനരുജീവനം അല്ലാഹുവിന്റെ വാദിക്കാനമനുസരിച്ച് മഹർജി മസിഹിന്റെ കൈകളാൽ തന്നെയാണുണ്ടാകുക എന്നും വാദിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ നമ്മുടെ ഉത്തരവാദിത്വം, നമ്മുടെ ഉള്ളിൽ ഇസ്ലാമിന്റെ യമാർമ ആത്മാവിനെ നിലനിർത്താൻ മസിഹ് മാളുദ്(അ) തു നിന്നു തന്ന മാർഗ്ഗദർശനം തേടുക എന്നതാണ്.

അങ്ങെന്ന തവ്വയെ സംബന്ധിച്ച് ആ മഹാത്മാവ് പറഞ്ഞതെത്തെന്നാണു നാം നോക്കുന്നോ ആ വിഷയത്തിൽ നിന്നും നമുക്ക് തവ്വ എന്നതാണുമനസ്സിലാക്കുന്നതാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ നാം വാദിക്കുന്നത് നമ്മൾ മുസ്ലിംകൾ ആണെന്നും വിശാസികളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവർ ആണെന്നുമാണ്. അതിനാൽ ഹംറിൽ മസിഹ് മാളുദ്(അ) പറയുന്നു: എങ്കിൽ കേടുകൊള്ളുക, ഇന്മാനിന്റെ ആദ്യത്തെ ചുവക്ക് മനുഷ്യൻ തവ്വ ആർജിക്കുക എന്നതാകുന്നു.

തുടർന്ന് പറയുന്നു: തവ്വ എന്നതാണ് ? അതിനുള്ള മറുപടി ഇതാകുന്നു, എല്ലാത്തരം തിരയിൽ നിന്നും തങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുക. നമ്മൾ ആത്മപരിശോധന നടത്തുകയാണെങ്കിൽ ഇതൊരു നിസാര സംഗതിയല്ല എന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. നമ്മൾ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തുകയാണെങ്കിൽ നമ്മൾ തവ്വയുടെ കടമകൾ യമാവിധി നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ട് ഹൃദയവും മഹർജിയുടെ കടമകൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നുണ്ടോ, നമ്മൾ തവ്വയിൽ ചലിച്ചുകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടികളോടുള്ള കടമകൾ നിരവേറ്റുന്നുണ്ടോ എന്നൊക്കെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. തവ്വ എന്നതാണെന്ന് ഈ കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അറിവില്ലാത്തിട്ടേണ്ടും മനസ്സിലാക്കാൻ സാധ്യമല്ല. അറിവ് കരസ്തമാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കാരണം അറിവ് കരസ്തമാക്കാതെ കണ്ട് എന്നും നേരാനും മനുഷ്യൻ എന്നും ആർജിക്കാനും കഴിയില്ല.

പറയുന്നു: അല്ലാഹുവിനോടുള്ള കടമകളും ഭാസമാരോടുള്ള കർത്തവ്യങ്ങളും എത്തെല്ലാമാണെന്നും എത്തെല്ലാം കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നും അല്ലാഹു തടസ്തതയിൽ എന്നും എത്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനാണ്

അല്ലാഹു കല്പിച്ചത് എന്നുമുള്ള അറിവ് കരസ്ഥമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കൂടെ കൂടെ വുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുക. പറയുന്നു: നിങ്ങൾ വിശുദ്ധ വുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുന്നോൾ തിന്മകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ എഴുതി വെക്കേണ്ടതാണ്. പിനെ അല്ലാഹുവിശേഷനുഗ്രഹവും സഹായവും മുവേന ആ തിന്മകളിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നതിന് പരിശുമിക്കുകയും ചെയ്യുക.

നമ്മൾ റമദാനിൽ വിശുദ്ധ വുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുന്നവരാണ്. പൊതുവിൽ വിശുദ്ധ വുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുന്നതിലേക്ക് കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ ഉണ്ടാകുന്നോൾ അല്ലാഹുവിശേഷ കല്പനകളെയും വിലക്കുകളെയും കുറിച്ച് ചിത്രിക്കാനും തിന്മകളിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കാനും നമകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ പരിശുമിക്കാനും ഉള്ള ചിന്താഗതിയോടുകൂടി ആത് പാരായണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്... വിശുദ്ധ വുർആനിൽ ആദ്യാവസാനം വരെ കല്പനകളുടെയും വിലക്കുകളുടെയും ദൈവീക ആജനകളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ ഉണ്ട്.

ആ മഹാത്മാവ് വളരെ ശക്തി ചെലുത്തിക്കൊണ്ട് പറയുന്നു: മനുഷ്യൻ മുത്തവി ആകാത്തിടത്തോളം അവൻ്റെ ഇബാദത്തുകളും ഭൂത്രകളും സ്വീകാര്യതയുടെ വർണ്ണം പ്രാപിക്കുന്നതല്ല. കാരണം അല്ലാഹു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്, **مَنْ يَقَبِّلُ اللَّهَ أَنَّمَا يَنْهَا** അതായത് തീർച്ചയായും അല്ലാഹു മുത്തവികളുടെ ഇബാദത്തുകൾ മാത്രമാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത്. മുത്തവീഞ്ഞുടെ നമസ്കാരവും നോമ്പും മാത്രമേ സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയുള്ളതു എന്നതാണ് വാസ്തവം.

ഇബാദത്തുകളുടെ സ്വീകാര്യത എന്നാണ്. അതുകൊണ്ട് എന്നതാണ് വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നതിന് മറുപടി നൽകിക്കൊണ്ട് പറയുന്നു: നമ്മൾ നമസ്കാരം സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടു എന്ന് പറയുന്നതുകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത് നമസ്കാരത്തിന്റെ പ്രഭാവങ്ങളും അനുഗ്രഹങ്ങളും നമസ്കരിക്കുന്ന ആളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നുവെന്നാണ്. ആ അനുഗ്രഹങ്ങളും പ്രഭാവങ്ങളും ഉടലെടുക്കുന്നതുവരെ ആത് കേവലം തലയിട്ടിക്കരിക്കാതെ നമ്മുടെ റംഭാനും നോമ്പുകളും നമ്മളെ ഇളം നിലവാരത്തിലേക്കുകൊണ്ട് പോകാൻ പരിശുമിക്കുന്നതാകുന്നുണ്ടോ എന്നതാണ്. ഒരാൾ വിശ്വാസിയാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ആദ്യഘട്ടവും പ്രധാനവും തിന്മകളിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കുക എന്നത് തന്നെയാണ്. അതിന്റെ പേരാകുന്നു തവ്വ്.

ആകയാൽ നമ്മുടെ ഇബാദത്തുകളും നോമ്പുകളും നമ്മുടെ വുർആൻ പാരായണവും നമ്മുടെ കർമങ്ങളിൽ മാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, നോമ്പ് എടുക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശമായ തവ്വ് സായത്തമാക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ നാം നമ്മുടെ നോമ്പുകളുടെ ഉദ്ദേശത്തെ പുർത്തിയാക്കുന്നില്ല. റിസൂൽ തിരുമേനി^(സ) പറയ്തു: നോമ്പ് പരിചയാകുന്നു. നമ്മൾ ഇള പരിചയെ കുറിച്ച് പറയുന്നു. പക്ഷേ നമ്മൾ ആ പരിപ ഉപയോ

ഗിക്കേണ്ട രീതി പരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചില്ല. നമ്മൾ സൈഹിയും ഹഫ്താറും ചെയ്യാനുള്ള ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശത്തെ പുർത്തിയാക്കുന്നവരായില്ല. നമ്മൾ പകൽ മുഴുവൻ ഭക്ഷിക്കാതെയും കൂടിക്കാതെയും കഴിച്ചുകൂട്ടിയെങ്കിലും തവ്വയിലുടെ പുർത്തീകരിക്കേണ്ട ലക്ഷ്യത്തെയും തവ്വ മുവേന ഉണ്ടാകേണ്ട ലക്ഷ്യത്തെയും സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നവരാകുന്നില്ല. ആകയാൽ നമ്മൾ ഇത് സ്വായത്തമാക്കുന്നുണ്ടോ ഇല്ലെങ്കിൽ വിലയിരുത്തി നോക്കേണ്ടതാണ്.

ഹംറിത് മസീഹ് മഹാറം^(അ)ന്റെ തവ്വയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചില ഉദ്ദേശികൾ കൂടി സമർപ്പിക്കാം. അതിൽ നിന്നു തമാർമ്മ തവ്വ എന്നതാണ് എന്നും ഏത് രീതിയിലുള്ള തവ്വയാണ് മസീഹ് മഹാറം^(അ)നമ്മിൽ ഉണ്ടാക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് എന്നതിനും നമുക്ക് മാർഗ്ഗദർശനം ലഭിക്കുന്നതാണ്. (മഹാത്മാവ് പറയുന്നു:) മനുഷ്യരെ ശുഭീകരിക്കപ്പെടുന്നതിനും വിമലികരിക്കപ്പെടുന്നതിനും പ്രവാചകമാർ ആഗതരായിക്കൊണ്ടിരുന്ന തമാർമ്മ തവ്വ ലോകത്തുനിന്നു ഉയർന്നു പോയിരിക്കുന്നു. **أَنْهُكَمْ لَعْنَةً مِنْ رَبِّكَمْ** അതായത് അതിനെ ശുഭീകരിച്ചവൻ തന്റെ ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചു. എന്നതിന്റെ സാക്ഷാത്കാരമായി ആരക്കിലും ഉണ്ടാകുമായിരിക്കാം. പരിശുദ്ധിയും പവിത്രതയും ഉത്തമമായ കാര്യമാകുന്നു. മനുഷ്യൻ പരിശുദ്ധനായിരിക്കുന്നു. പോൾ മലക്കുകൾ അവനു ഹസ്തദാനം ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, ജനങ്ങൾ അതിനെ വിലമതിക്കുന്നില്ല. അങ്ങെന്നെല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവനുള്ള എല്ലാ ആനന്ദത്തിനുള്ള കാര്യങ്ങളും ഹലാലായ മാർഗ്ഗത്തിലുടെ കിട്ടുമായിരുന്നു. സന്ദർഭത്ത് കിട്ടുന്നതിനുവേണ്ടി കളഞ്ഞൾ മോഷ്ടിക്കുന്നു. എന്നാൽ അവൻ ക്ഷമിച്ച് കഴിയുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹു അവനെ മറ്റു മാർഗ്ഗങ്ങളിലുടെ സന്ദർഭാക്കുന്നതാണ്. ഇള കളഞ്ഞു പറയുന്നത് കേവലം ബാഹ്യമായ കളവും മാത്രമല്ല. ചില കച്ചവടക്കാരും ശരിയല്ലാത്ത സാധനങ്ങൾ വിൽക്കുന്നുണ്ട്. അവരും ഇള ഗണത്തിൽ വരുന്നതാണ്. മനസ്സിൽ നിന്ന് വിശ്വാസം പുറത്തുപോകുന്നോൾ ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ മനുഷ്യനിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നു.

ആടിന് മുന്നിൽ സിംഹം നിൽക്കുന്നോൾ അതിനു പുല്ലു പോലും തിനാൻ സാധ്യമല്ല എന്നിരിക്കേ ജനങ്ങൾക്ക് ആടിന്റെ ആത്ര വിശ്വാസംപോലും ഇല്ല. മനുഷ്യൻ തിന്മകളും പാപങ്ങളും ചെയ്യുന്നോൾ ഏത് സമയത്തും അല്ലാഹു തന്നെ കണ്ണുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന ചിന്തയുണ്ടാകേണ്ടതാണ്... തമാർമ്മ താഴ്വരും ലക്ഷ്യവും തവ്വയാകുന്നു. ആത് കിട്ടുന്നവൻ എല്ലാ നേടാൻ കഴിയുന്നതാണ്. ആത് കൂടാതെ ഒരിക്കലും തന്നെ വലുതും ചെറുതുമായ തിന്മകളിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ മനുഷ്യനു സാധ്യമല്ല.

(താൻ ഒറ്റക്കാണ്ട് മനസ്സിലാക്കുന്നോൾ ആ സമ

യത്ത് മനുഷ്യൻ നിരീശവാദിയായിത്തീരുന്നു. എന്നെല്ലാവും എന്നെന്നൊക്കുന്നുണ്ട് എന്നവൻ കരുതുന്നില്ല.) തവ്വയിലാണ് എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ഉള്ളത്. വിശുദ്ധ ഖുർആൻ ആരംഭിച്ചും അതിൽ നിന്നാണ്; ഇതുകൂടുതലും അബദ്ധവും അഭ്യർത്ഥനയും അതിനു നസ്തിഹയും എന്നതിന്റെ വിവക്ഷയും തവ്വവയാകുന്നു. അതായത് മനുഷ്യൻ കർമ്മ അശീർജ്ജിച്ചുവെക്കിയും അതിനെ തന്നിലേക്ക് ചേർത്തുപറയാൻ ദയം കാരണം അവൻ ദൈവപ്പെട്ടുന്നില്ല. അല്ലാഹുവിൽനിന്ന് സഹായം തേടുന്നു.

പിന്നെ രണ്ടാമത്തെ സുറത്തും **لِلْمُتَقِّينَ هُنَّ الْمُفْلِحُونَ** എന്ന തുകാണാണ് തുടങ്ങുന്നത്. നമസ്കാരം നോമ്പ് സകാത്ത് തുടങ്ങി എല്ലാം മനുഷ്യൻ മുത്തവി ആകുന്നോൾ മാത്രമേ സീകരിക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. ആ സമയത്ത് അല്ലാഹു തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന വിളിക്കുന്ന എല്ലാത്തിനെയും അകറ്റി നിർത്തുന്നു. ഭാര്യയുടെ ആവശ്യം വന്നാൽ ഭാര്യയെ നൽകുന്നു. മരുന്നിന്റെ ആവശ്യം ഉണ്ടായാൽ മരുന്ന് നൽകുന്നു. ആഗ്രഹിക്കുന്ന വന്തുവിനെ അത് നൽകുന്നു. പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത ഇടങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉപജീവനത്തിനുള്ള ഏർപ്പാട് ചെയ്യുന്നു.

ഒരു തത്യം എപ്പോഴും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുക, അതായത് വിശ്വാസിയുടെ കർമ്മത്തിൽ വിജയം നല്കപ്പെട്ടുനോൾ അവൻ ലജ്ജിതനാകുന്നു; ഞാൻ ഇതിനു അർഹാന്മാരിലും എന്നും അല്ലാഹുവിൽനിന്ന് അനുഗ്രഹമാണ് എല്ലാം തന്നെതന്നും മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഈ ചിന്തയുണ്ടാക്കുനോൾ പിന്നെ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ അവൻ ചുവടുകൾ മുന്നോട്ട് വെക്കുകയും എല്ലാ പരീക്ഷണത്തിലും സ്ഥിരചിത്രനായിക്കൊണ്ട് വിശ്വാസം ആർജ്ജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ യഥാർത്ഥ വിശ്വാസി ഓരോ കാര്യത്തും അല്ലാഹുവിലേക്ക് ചേർത്ത് പറയുനോൾ പിന്നെ അവനുമേൽ അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ വാതിലുകൾ തുറക്കപ്പെടുകൊണ്ടെന്നെല്ലാക്കുന്നു. ഓരോ വിജയത്തിനുശേഷവും അവൻ ദൈവം പുതിയ രീതിയിൽ അവനുമായി ഇടപഴകാൻ തുടങ്ങുന്നു. അവനിൽ മാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു. എന്ന് അല്ലാഹു മുത്തവിയോടുമാണുള്ളത്.

പറയുന്നു: തവ്വവയുടെ പ്രഭാവങ്ങൾ ഈ ലോകത്ത് തന്നെ മുത്തവിയിൽ ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങുന്നു. ഈത് കേവലം കടമല്ല; റാക്കമാണ്. മാത്രമല്ല വിഷയത്തിന്റെ പ്രഭാവവും ശമനങ്ങൾക്കു പ്രഭാവവും ചെടുന്നതെന്ന ശരീരത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നതുപോലെ തവ്വവയുടെ പ്രഭാവവും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. ആക്കയാൽ നന്നകൾ ചെയ്തിട്ടും ഇബ്ബാദത്തുകൾ ചെയ്തിട്ടും മനു

ഷ്യൻ്റെ അവസ്ഥമയിൽ പ്രഭാവം ചെലുത്തുന്നില്ല കിൽ അത് ചിന്തനീയമാണ്. (കേവലം ഇബ്ബാദത്തുകൾ ചെയ്യുകയും അതോടൊപ്പം ജനങ്ങളോടുള്ള കടമകൾ പുർത്തിയാക്കുന്നുമില്ലെങ്കിൽ ഒരു പ്രയോജനവുമില്ല. അതുപോലെ അല്ലാഹുവിനെ മറന്നുകൊണ്ട് സൃഷ്ടികളോടുള്ള കടമകൾ നിവേദ്യുക എന്നതും തവ്വയിൽ ചലിക്കുന്ന ആളുകൾക്ക് സാധ്യമല്ല.)

മനുഷ്യനുമേൽ നിരവധി മരണങ്ങൾ വരാത്തിട്ടെന്നോളം കാലം അവൻ മുത്തവിയാകാൻ കഴിയില്ല. എല്ലാ ഭാഗത്തുനിന്നും കണ്ണടച്ചുകൊണ്ട് ആദ്യം തവ്വവയുടെ പടവുകൾ കയറുക. ആഗതരയ എല്ലാ പ്രവാചകരുടെയും ലക്ഷ്യം തവ്വവയുടെ രഹസ്യങ്ങൾ പരിപ്പിക്കുക എന്നതായിരുന്നു. **إِنْ أَوْلَيَاً وَلَا أَمْتَقُونَ** പക്ഷെ വിശുദ്ധ ഖുർആൻ തവ്വവയുടെ സുക്ഷമ വശങ്ങളുയും പഠിപ്പിച്ച് തന്നു. നമ്മുടെ അധ്യാപനങ്ങളുടെ ചുരുക്കമെന്നെന്നാൽ മനുഷ്യൻ തന്റെ എല്ലാ കഴിവുകളും അല്ലാഹുവിലേക്ക് തിരിക്കേണ്ടതാണ്.

വ്യത്യസ്ത രീതിയിൽ ഹദ്ദിത് മസീഹ് മഹാറാം^(അ) നമുക്ക് നൽകിയ ഉദ്ദരണികളാണ് ഞാൻ സമർപ്പിച്ചത്. അതിൽ നിന്ന് നമുക്ക് തവ്വവയുടെ അർമ്മവും അതിന്റെ ആഴത്തിലുള്ള അറിവും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഹദ്ദിത് മസീഹ് മഹാറാം^(അ) പരിഞ്ഞതുപോലെ നമുക്ക് ആ മഹാത്മാവിന്റെ ജമാഅത്തിൽ ഉൾപ്പെടുകൊണ്ട് തവ്വവയുടെ യഥാർത്ഥ ആര്ഥാവും മനസ്സിലാക്കാനും അതനുസരിച്ച് നീങ്ങാനും കഴിയുമാറാക്കുക. റിമാൻ്റെ ബാക്കിയുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ തവ്വവയുടെ യാമാർമ്മയും മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ട് ഹൃവുവുല്ലാഹ്യയും ഹൃവുവുൽ ഇബ്ബാദും ചെയ്യുന്നവരാകാൻ കഴിയുന്നതെന്നോളം പരിശമിക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാഹു നമുക്ക് അതിനുള്ള തൗഫീബ് നമ്മുക്ക് നൽകുമാറാക്കുക.

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلُهُ فَلَا هَادِي لَهُ وَلَا شَهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا شَهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ عِبَادُ اللَّهِ رَحِمَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَإِنَّهُمْ هُنَّ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعْظُمُ لَعْلَكُمْ تَذَكَّرُونَ أُذُكُرُوا اللَّهُ يَذْكُرُكُمْ وَأَذْعُوهُ يَسْتَجِبُ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرَ

Friday Sermon Summary delivered by **Hadrat Khalifatul Masih Al-khamis** (atba)

at Mubarak Mosque, Islamabad, UK – on 22.04.2022

Malayalam Translation: **Moulavi T. Jamshad Mukkam** For Malayalam Desk, Qadian.

Published By Nazarat Nashr-O-Isha'at, Sadr Anjuman Ahmadiyya - Qadian, 1435 16